

TRIŠAKIO NERVO NEURALGIJA SERGANČIŲ PACIENTŲ AMBULATORINIŲ IR STACIONARINIŲ PASLAUGŲ DINAMIKA: 2018–2023 M. VUL SANTAROS KLINIKŲ PATIRTIS

Autorius. Urtė ŽAKARYTĖ, VI kursas.

Vadovas. Asist. dr. Alfredas VAITKUS, VUL Santaros klinikos, Skausmo medicinos centras.

Tikslas. Įvertinti trišakio nervo neuralgija sergantiems pacientams teiktų ambulatorinių ir stacionarinių paslaugų dinamiką VUL Santaros klinikose 2018–2023 m. laikotarpiu

Metodai. Atlikta retrospektyvinė 2018–2023 m. VUL Santaros klinikose ambulatoriškai ir stacionare gydytų pacientų, kuriems diagnozuota trišakio nervo neuralgija, nuasmenintų duomenų analizė. Statistinė analizė atlikta naudojant MS Excel ir IBM SPSS programas. Analizei taikyti Chi-kvadrato ir Fišerio tikslūs kriterijai. Reikšmingumo lygmuo $p < 0,05$.

Rezultatai. Analizuojant ambulatorinių apsilankymų duomenis, nustatyta, jog 2018–2023 m. laikotarpiu reikšmingai keitėsi pacientų kreipimosi į specialistus dažnis ($p < 0,001$). 2018 m. pacientai dažniausiai kreipėsi į gydytojus neurochirurgus (40,7 %). Nuo 2019 metų vis dažniau buvo kreipiamasi į gydytojus anesteziologus – reanimatologus (nuo 27,6 % 2018 m. iki 43,5 % 2023 m.) ir skubios medicinos gydytojus (nuo 0,7 % iki 7,6 %). Į gydytojus neurochirurgus besikreipiančių pacientų dalis 2023 m. sumažėjo iki 30,5 %. Nustatyta statistiškai reikšminga sąsaja tarp pacientų lyties ir specialisto pasirinkimo: vyrai dažniau kreipėsi į gydytojus neurochirurgus, moterys – į gydytojus anesteziologus – reanimatologus ($p = 0,004$). Stacionare gydytų pacientų grupėje nustatytas statistiškai reikšmingas intervencijų dažnio pokytis ($p = 0,006$). Radiodažnuminės destruktijos dažnis padidėjo nuo 25 % 2018 m. iki 46,9 % 2023 m., tuo tarpu perkutaninės baliono kompresijos – sumažėjo nuo 50 % iki 25 %.

Išvados. Trišakio nervo neuralgijos gydymas išlieka kompleksinis ir reikalaujantis tarpdisciplininio požiūrio. Pastebimas didesnis pacientų kreipimosi į gydytojus anesteziologus – reanimatologus dažnis ir mažėjantis gydytojų neurochirurgų ambulatorinių konsultacijų dažnis. Iš invazinio gydymo metodų vis dažniau taikoma radiodažnuminė destruktija, perkutaninės baliono kompresijos taikymo dažnis kasmet mažėja. Šios tendencijos atspindi klinikinės praktikos transformaciją bei metodų pasirinkimo kaitą.

Raktažodžiai. Trišakio nervo neuralgija; radiodažnuminė destruktija; perkutaninė baliono kompresija.